

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Спорт және дене шынықтыру істері комитетінің «Риддер қаласындағы олимпиада резервінің республикалық мамандандырылған мектеп-интернат-колледжі» РММ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша
ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА

2023 жылғы «1» шілде

Риддер қ.

1. Ішкі талдау объектісінің толық атауы:

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Спорт және дене шынықтыру істері комитетінің «Риддер қаласындағы олимпиада резервінің республикалық мамандандырылған мектеп-интернат-колледжі» РММ (бұдан әрі - мекеме).

1) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мекеме жүзеге асырады;

2) Оқушыларды Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес ғылым жүйесінің базистік негіздеріне оқыту;

3) 0103000 – Дене шынықтыру және спорт мамандығы бойынша, 0103033 – спорт бойынша жаттықтырушы-оқытушы біліктілігі бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес теориялық және өндірістік оқыту бойынша оқу процесін ұйымдастыру;

4) жыл бойы оқу-жаттығу сабақтарын толық көлемде ұйымдастыру және өткізу; Қазақстан Республикасының Ұлттық құрама командаларына үміткер спортшылардың Олимпиадалық резервін дайындау.

5) Мемлекеттік мекеменің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізу жөніндегі ақылы қызмет түрлерін көрсету тәртібін «Мемлекеттік білім беру мекемелерінің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді) өткізу жөніндегі ақылы қызмет түрлерін көрсету және олардың тауарларды (жұмыстарды) өткізуден түскен ақшаны жұмсау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 20 шілдедегі №1102 қаулысына сәйкес жүзеге асырады, қызмет көрсету).

2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

1) мекеменің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) мекеменің ұйымдық-басқару қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Риддер қаласындағы «ОРРММИК» РММ сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін ақпарат көздері ретінде пайдаланылды:

- 1) мекеменің қызметін реттейтін құқықтық актілер, ішкі құжаттар;
- 2) талдау объектісінің қызметі туралы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының ақпараттық жүйелерінің деректері;
- 3) талдау объектісіне қатысты бұрын мемлекеттік органдар жүргізген тексерулердің нәтижелері;
- 4) талдау объектісіне қатысты жеке және заңды тұлғалардың өтініштері;

4. Риддер қаласындағы «ОРРММИК» РММ директорының 2023 жылғы 02 ақпандағы №32 - о/д бұйрығымен құрамында жұмыс тобы (сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет) құрылды:

Малаев Серик Тойлыбаевич - директордың спорт жөніндегі орынбасары, жұмыс тобының басшысы

Жұмыс тобының мүшелері:

Петрунина Светлана Николаевна – «Риддер қаласындағы ОРРММИК» РММ бастауыш кәсіподақ ұйымының төрағасы

Әбітаева Бақыт Сәметқызы - кадрлар жөніндегі инспектор

Колмакова Мария Борисовна - заңгер

5. Мекеме қызметінің талданатын кезеңі: 2023 жылғы 1 қаңтар-2023 жылғы 1 шілде.

6. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері:

1) Мекеменің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Мекеме өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын, «Дене шынықтыру және спорт туралы» Қазақстан Республикасының Заңын, Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2014 жылғы 3 қарашадағы № 69 «Республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың мамандандырылған олимпиада резервінің мектеп-интернат-колледждерінің және облыстық, қалалық қызметтерінің қағидаларын бекіту туралы» бұйрығын басшылыққа алады спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттардың астанасы», Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексімен, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексімен, «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен, кәсіпорынның Жарғысымен, Кәсіпорынның

лауазымдық нұсқаулықтарымен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық және заңға тәуелді актілерімен.

Құқықтық олқылықтар жоқ.

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша **нормативтік-құқықтық актілердің қайшылығы**, яғни бірдей немесе сабақтас құқықтық қатынастарды реттейтін нормативтік құқықтық актілер арасындағы келіспеушілік немесе қайшылық бар екендігі анықталды. Атап айтқанда, «Денсаулық сақтау жүйесінің кейбір салаларындағы азаматтық қызметшілер лауазымдарының тізілімін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы № 1043 бұйрығы В блогына сәйкес-негізгі персонал, денсаулық сақтау бөлімі

В4, 1-саты буынында біліктілігі орта деңгейдегі жоғары санатты мамандар «диеталық бике» лауазымы бекітілді

В4, 2-саты буынында біліктілігі орта деңгейдегі бірінші санатты мамандар «диеталық бике» лауазымы бекітілді

В4, 3-саты буынында біліктілігі орта деңгейдегі екінші санатты мамандар "диеталық бике" лауазымы бекітілді

В4, 4-сатыларда біліктілігі орта деңгейдегі санаты жоқ мамандар «диеталық бике» лауазымы бекітілді

Бірақ Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің м. а. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 419 «Мәдениет, мәдениет саласында білім беру, тілдерді дамыту, архив ісі және басқаруды құжаттамалық қамтамасыз ету, дене шынықтыру және спорт салаларындағы азаматтық қызметшілер лауазымдарының тізілімін бекіту туралы» бұйрығында В Блогы, В4 буыны, 1,2,3 –сатылар бөлімінде - Негізгі персонал, «Денсаулық сақтау» **«Диеталық бике»** лауазымы жоқ.

Осылайша, «Мәдениет, мәдениет саласында білім беру, тілдерді дамыту, архив ісі және басқаруды құжаттамалық қамтамасыз ету, дене шынықтыру және спорт салаларындағы азаматтық қызметшілер лауазымдарының тізілімін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің м. а. 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 419 бұйрығының нормалары мамандықтар номенклатурасын регламенттейтін қолданыстағы құқықтық актілердің нормаларына қайшы келеді және денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының біліктілік сипаттамалары.

Бір деңгейдегі құқықтық бұйрықтарды орталық атқарушы органдарға сәйкестендіру мақсатында Б блогына, В4 буынына, 1,2,3-сатыларға «Диеталық бике» лауазымын қосу қажет.

Құқықтық және лингвистикалық белгісіздік жоқ.

Ережелердің мазмұны айқын мағынаға ие, қолданылған терминдер оларға біртұтас және біркелкі мағына беретін нақты анықтамаларға ие.

Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша әкімшілік-басқару персоналының өз қалауы бойынша шешімдер қабылдауына ықпал ететін, жеке тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде кедергілер жасауға, сондай-ақ нормативтік актілерді өз бетінше түсіндіруге мүмкіндік туғызатын құқықтық олқылықтар жасауға ықпал ететін ережелер белгіленбеген.

Лауазымды тұлғалардың міндеттерінің орнына дискрециялық өкілеттіктің кеңдігі және құқықты белгілеу байқалмайды.

Лауазымды тұлғалардың функцияларын, міндеттерін, құқықтары мен жауапкершілігін тиісінше айқындамау тіркелмеген.

Адамға өзіне тиесілі құқықты іске асыру үшін қойылатын жоғары талаптар табылған жоқ.

Артық әкімшілік кедергілердің болуы-жоқ.

Функцияларды, міндеттерді, құқықтар мен жауапкершілікті дұрыс анықтамау-байқалмайды.

Лауазымдық нұсқаулықта лауазымды тұлғаның шешім қабылдағаны үшін жауапкершілік белгіленді, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың туындауына жол бермеуге мүмкіндік беретін шектеулер мен тыйымдар бар, лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін дербес жауапкершілік белгіленді, лауазымды адамдардың міндеттері мен өкілеттіктерін орындауын бақылау рәсімі айқындалды.

2) мекеменің ұйымдық-басқару қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

- Персоналды басқару

Мекеме қызметкерлерінің штаттық саны – 176,11 бірлікті құрайды, оның ішінде басқарушы персонал – 6, тәрбиешілер – 10, медициналық қызмет – 9,5, әдіскерлер – 3, әкімшілік персонал – 27, көмекші персонал – 13,5, қызмет көрсетуші персонал – 36, жаттықтырушылар құрамы – 39,5, мұғалімдер құрамы – 31,61.

Жаңадан қабылданғандар – 3, жұмыстан шығарылғандар саны-6

Теріс себептермен жұмыстан шығарылған қызметкерлер-жоқ.

Мекеменің барлық қызметкерлері атқаратын лауазымына қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келеді.

Бос лауазымға үміткерлер үшін тең емес жағдайлар жасауға жол берілмеген. Кандидатты жұмысқа қабылдау туралы шешімді орындау кезінде мүдделер қақтығысының болу фактілеріне жол берілмеген.

Бірінші рет қабылданған барлық қызметкерлер әңгімелесуден өтеді, жұмысқа қабылданған кезде ҚР Еңбек кодексіне сәйкес сынақ мерзімінен өтеді.

Заңнаманы бұзған немесе оған жол берген адамдарға, сондай-ақ лауазымдық нұсқаулықты бұзған адамдарға тәртіптік сипаттағы шаралар қолданылды.

Көрсетілген кезеңде ҚР заңнамасын және лауазымдық нұсқаулықты бұзуға жол бергені үшін 5 лауазымды тұлғаға тәртіптік жауапкершілік қолданылды.

Алынбаған тәртіптік жазалар болған кезде қызметкерлерді көтермелеу жағдайлары жоқ, сондай-ақ тым қысқа мерзімде тәртіптік жазалар алынбайды.

Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған қызметкерлер, қылмыстық қылмыстар жоқ (барлығында сотталмағандығы туралы анықтама бар). Кадрлардың жиі ауысуы анықталған жоқ. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері қарастырылмайды.

- Мүдделер қақтығысын реттеуге байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Мекеме қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау барысында мүдделер қақтығысы анықталған жоқ.

- Мемлекеттік қызмет көрсетумен байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Бүгінгі күні Қазақстан Республикасы цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің м. а. 2020 жылғы 31 қаңтардағы № 39/НҚ «Риддер қаласындағы ОРРММИК» РММ мемлекеттік көрсетілетін қызметтер тізілімін бекіту туралы» бұйрығына сәйкес 3 мемлекеттік қызмет көрсетеді:

1) республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға мамандандырылған мектеп-интернаттарға-олимпиадалық резервтің колледждеріне және облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттарға құжаттарды қабылдау – **(2 қызмет)**;

2) негізгі орта, жалпы орта білім туралы құжаттардың телнұсқаларын беру – **(2 қызмет)**;

3) Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім туралы құжаттардың телнұсқаларын беру

Құжаттарды қабылдау және мемлекеттік қызметтерді көрсету нәтижелерін беру тікелей көрсетілетін қызметті беруші арқылы

(республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға құжаттарды қабылдау олимпиада резервінің мамандандырылған мектеп-интернаттар-колледждер және облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттар), сондай-ақ еgov ақпараттық жүйесі арқылы жүргізіледі (негізгі орта, жалпы орта білім туралы құжаттардың телнұсқаларын беру, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім туралы құжаттардың телнұсқаларын беру, республикалық, облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға мамандандырылған мектеп-интернаттарға-олимпиадалық резервтегі колледждерге және облыстық, республикалық маңызы бар қалаларға, астанаға спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттарға құжаттарды қабылдау).

Талдау қорытындысы бойынша ақпараттық жүйеге қолжетімділіктің болмауына байланысты мемлекеттік қызметтер көрсету мерзімдері бұзылғаны атап өтілді. Қазіргі уақытта бұл мәселе шешілді. Әрі қарай қызметтер мерзімдерді сақтай отырып көрсетіледі.

«Риддер қаласындағы ОРРММИК» РММ мемлекеттік қызмет көрсету сапасын арттыру мақсатында мемлекеттік қызмет көрсететін қызметкерлермен түсіндіру жұмыстары жүргізілді, 10 қызметкер мемлекеттік қызмет көрсетуге қатысты оқытудан өтті (сертификаттар берілді), анықталған бұзушылықтар жойылды.

- Мекемеде рұқсат беру және бақылау функциялары жоқ;

-

- Мекеме бақылау-тексеру функцияларын жүзеге асырмайды;

- Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де мәселелер

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша Ұйымдастыру жұмыстары толық көлемде жүргізілуде. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша іс-шаралар жоспары жасалды, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша түсіндіру және оқыту іс-шаралары жүргізілуде, қызметкерлерге сыбайлас жемқорлық фактілері туралы ақпаратты хабарлау тәсілдері мен арналары, сондай-ақ осы адамдарды қорғау тетігі пысықталды.

Жеке және заңды тұлғалардың, оның ішінде БАҚ қызметкерлерге қатысты сыбайлас жемқорлық сипаттағы заңсыз әрекеттер туралы шағымдары жоқ.

Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу бағыты бойынша.

Жақын туыстары (ата-аналары (ата-аналары), балалары, асырап алушылары, асырап алынған балалары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, аталары, әжелері, немерелері) немесе жұбайы (зайыбы) атқаратын лауазымға тікелей бағынысты лауазымдарға орналасу және мемлекеттік сатып алу рәсімін өткізу кезінде үлестес болу фактілері анықталған жоқ.

Мемлекеттік сатып алу «Мемлекеттік сатып алу туралы» 2015 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына, «Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 11 желтоқсандағы № 648 Бұйрығына сәйкес жүргізіледі. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алу мемлекеттік веб-портал арқылы электрондық түрде жүргізіледі және жеткізушімен қандай да бір байланысты болдырмайды. Шарттар жасасудың тек қана электрондық форматы веб-порталда сатып алынатын тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша толық және шынайы ақпаратты қалыптастыруға және олардың орташа сатып алу бағаларын айқындауға мүмкіндік берді. Электрондық шарттарды және Мемлекеттік сатып алуды оңайлатуға және ашықтыққа бағытталған бірқатар басқа нормаларды енгізу сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін барынша азайтуға мүмкіндік берді.

Ішкі мемлекеттік аудиттің 2023 жылғы «13» маусымдағы № 103 қорытындысы бойынша бұзушылықтар анықталды. «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының 04.12.2015 ж. №434-V Заңының (бұдан әрі-заң) 45-бабының 2-тармағы 3т. Мекемемен мердігермен "Sp Alpha trade" ЖШС 6702,0 мың теңге сомасына 16.01.2023 ж. №2 шартқа 17.04.2023 ж. №1 қосымша келісім жасалды.

Мекеменің тиімділігін арттыру және қызметін жетілдіру мақсатында ҚР Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасы саласындағы тиісті мамандардың нормативтік-құқықтық актілерін қосымша зерделеу жүргізілді, сондай-ақ осы бұзушылыққа жол берген адамға тәртіптік жаза қолданылды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі жұмысты ұйымдастыру бағыты бойынша:

Мекеме директорының 02.02.2023 жылғы № 32 бұйрығымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет құрылды. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет туралы ереже бекітілді. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша іс-шаралар жоспарын әзірледі. Қызметкерлер үшін сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша түсіндіру және

оқыту іс-шаралары өткізілді. Оларға теңестірілген мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер уақтылы қолданылды. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін қызметкерлерді қылмыстық жауапкершілікке тарту фактілері жоқ.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде жұмыс тобы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасау фактілеріне жол бермеу бойынша жүргізілетін жұмыстың тиімділігін арттыру мақсатында, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі шараларды күшейту мақсатында мекеме қызметінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәуекелдерге тұрақты негізде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізуді жалғастыруды ұсынады.

Келісілді:

_____ **Петрунина С.Н.**

_____ **Әбітаева Б.С.**

_____ **Колмакова М.Б.**

**Жұмыс тобының
жетекшісі**

_____ **Малаев С.Т.**